

СТАНОВИЩЕ

от проф. д-р Добринка Чанкова – преподавател по Наказателен процес в Правно-историческия факултет на ЮЗУ „Н. Рилски”- Благоевград, член на научното жури за публична защита на дисертационния труд на докторанта

Талгат Бейсенбеевич Саткей

на тема: „РАЗСЛЕДВАНЕ НА ПРЕСТЪПЛЕНИЯ, СВЪРЗАНИ С НАРКОТИЦИ”

*За присъждане на образователната и научна степен „доктор” по
Професионално направление 3.6 Право / Криминалистика /*

1. Кратко представяне на докторанта

Талгат Бейсенбеевич Саткей е завършил през 2003 г. Карагандинския юридически институт при Министерството на вътрешните работи на Република Казахстан със специалност „Юриспруденция“ и професионална квалификация „Юрист“, а през 2014 г. - Жамбилския хуманитарно-технически университет със степен „Магистър по право“. Има дългогодишна кариера в органите на МВР в Казахстан. Работил е и в сферата на образованието - първоначално в Колежа „Парасат“- гр. Тараз, а впоследствие - в Юридическия факултет на Таразския държавен университет. От 2016 г. до настоящия момент е заместник-декан по кадровата и възпитателната работа във факултета. От приложената документация и биографични данни е видно, че у него е налице траен интерес към по-нататъшно обучение и усъвършенстване, а също и към изследователска и научна работа, главно в областта на наказателното и конституционното право и криминалистиката като отрасли на знанието и юридическата практика. Логична последица е и разработването и представянето на настоящия дисертационен труд.

2.Характеристика и оценка на дисертационния труд и приносите

Докторант Талгат Бейсенбеевич Саткей е представил дисертационен труд, посветен на един, макар и широко интерпретиран, с непрекъснато нарастваща актуалност и значимост проблем – разследването и съответно доказването и наказването на престъпления, свързани с наркотици. Изходната му позиция е, че незаконният трафик на наркотични вещества и прекурсори представлява глобален проблем, който не засяга само Казахстан. Този вид престъпления имат обикновено транснационален и организиран характер, което поставя сериозни въпроси пред ефективното им разследване. Допълнителен проблем се явява тенденцията на увеличаване на този вид престъпност, която особено отрицателно засяга населението и най-вече младежта, а и разрушава икономическия потенциал на държавите. Оттук идва и необходимостта да се намерят по-ефективни способности за противодействие.

Въпреки множеството изследвания и експерименти, все още остава отворен въпросът за комплексна методика за разследване на този вид престъпност. Тази теза на докторанта следва да бъде споделена изцяло. Поради това, неговият опит с дисертацията си да предложи именно такъв инструментариум следва да бъде оценен като необходим на науката и практиката.

В своето изследване докторантът прави криминологична, наказателно-правна и криминалистична характеристика на престъпленията, свързани с наркотици. Това е важно за установяване на съставомерните признаци на тези деяния и за конкретизиране на обстоятелствата, подлежащи на доказване. Освен това, изпъква мултидисциплинарният характер на труда - освен знания от областта на криминалистиката и криминологията, наказателното право и процес, демонстрирани са и задълбочени познания по логика, философия,

юридическа психология и др. науки. Това проличава особено, когато се изследват криминогенните фактори и личността на престъпника.

Изследването не е умозрително, а е фондирано на следствената и съдебната практика, включително тълкувателната практика на Върховния съд на Казахстан и инструкциите на Министерството на вътрешните работи. Анализирани са актуалното релевантно наказателно и наказателно-процесуално законодателство. Обсъдени са типичните следствени ситуации и са разработени алгоритми за изход от тях.

На задълбочен дебат са поставени процесуалните и тактическите грешки и недостатъци, допускани в практиката по разследване, и са предложени указания за тяхното недопускане и отстраняване. Идентифицирани са неизползваните резерви на разследването.

Специално следва да се отбележи анализа на спецификите на образуването на наказателното дело за този вид престъпления, определянето на предмета на доказване и планирането на разследването.

Като много полезна оценявам частта от дисертацията, в която се открояват особеностите на типичните за тези разследвания процесуално-следствени действия - оглед на местопроизшествие и на лице, претърсване, изземване, разпит на свидетел, разпит на обвиняем, експертизи. Съществено е обогатена тактиката на провеждането им.

Научната новост на труда виждам именно в теоретичното обосноваване на необходимостта от разработване на криминалистическа методика за разследване на престъпления, свързани с незаконния трафик на наркотични средства и контрабанда на наркотици, и в предлагането на тази методика.

В труда са направени и някои разумни предложения *de lege ferenda* - към Закона за оперативно-издирвателната дейност и Наказателно-процесуалния кодекс на Казахстан, които могат да бъдат подкрепени.

Изследването има стойност не само за науката, а и за обучението, законотворческия процес и практиката. Макар и да е ориентирано главно към Казахстан, то изводите му могат да се ползват по-широко. Резултатите му вече са апробирани на няколко конференции, публикувани са и множество статии на руски и английски език.

Възприетата методология е правилна. Използвани са различни общонаучни и специални методи на научно изследване. Това обезпечава верността на направените изводи. Проучена е значителна литература и други релевантни източници – 106 на брой, макар и предоминантно на руски език, направен е задълбочен анализ и са генерирани множество нови идеи. В преобладаващата им част те са обосновани и рационални.

3. Заключение

Смятам, че в представения дисертационен труд се съдържат достатъчно научни и научно-приложни резултати, представляващи оригинален принос в науката, и че същият отговаря по структура и съдържание на изискванията за придобиване на образователната и научна степен „ДОКТОР”.

В заключение считам, че на дисертационния труд на докторанта Талгат Бейсенбеевич Саткей трябва да се даде положителна оценка и той да получи образователната и научната степен ДОКТОР по професионално направление 3.6 Право /Криминалистика /.

Член на научното жури:

10.03.2018г.

Проф. д-р Д. Чанкова